

एकाच खाजगी निवासस्थानात राहणा-या
 शासकीय व इतर कर्मचा-यांच्या
 कुटुंबातील जो कर्मचारी सर्वात जास्त मूळ
 वेतन घेत असेल फक्त अशाच कर्मचा-यास
 घरभाडे भत्ता अनुज्ञेय करण्याबाबत--

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक घभाभ - १००१/प्र.क्र.८/सेवा-५
 मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
 दिनांक: ३१ जानेवारी २००१

पहा: (१) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक सीपीए १४५७/एस-६, दिनांक १५ एप्रिल १९५९
 (२) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक सीपीए १४६९/४२५-अठरा, दिनांक २९ मे १९६०
 (३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक मभवा-३१८६/३९४/सेवा-१०, दिनांक १८ ऑगस्ट
 १९६६
 (४) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक वेपुर-१२८७/६४३/सेवा-१०, दिनांक २५ एप्रिल १९८८

शासन निर्णय

एकाच खाजगी निवासस्थानात राहणा-या शासकीय व इतर कर्मचा-यांच्या कुटुंबातील जो कर्मचारी सर्वात जास्त मूळ वेतन घेत असेल फक्त अशाच कर्मचा-यास घरभाडे भत्ता अनुज्ञेय करण्याबाबतचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. यासंदर्भात निर्गमित करण्यात आलेल्या सर्व आदेशांतील याबाबतच्या तस्तुदी अधिक्रमित करून शासन आता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे :

१. जर एकाच खाजगी निवासस्थानात राहणा-या कुटुंबातील -

- (अ) एक वा त्यापेक्षा अधिक सदस्य शासकीय कर्मचारी असतील किंवा
- (ब) एक वा त्यापेक्षा अधिक सदस्य हे इतर कर्मचारी असतील किंवा
- (क) एक वा त्यापेक्षा अधिक सदस्य शासकीय कर्मचारी आणि एक वा त्यापेक्षा अधिक

सदस्य इतर कर्मचारी असतील,
परील वा प्रकरणी ज्या कर्मचा-याचे मूळ वेतन कुटुंबातील उर्वरित सदस्यांपेक्षा जास्त असेल केवळ आवध घरभाडेभत्ता अनुज्ञेय असेल.

टीप (२): या आदेशाच्या प्रयोजनासाठी "कुटुंब" म्हणजे शासकीय कर्मचारी/इतर कर्मचारी आणि यथास्थिती त्याची पत्नी/तिच्या पती, औरस मुले, सावत्र मुले, आई आणि वडील.

(जर शासकीय कर्मचा-याच्या/इतर कर्मचा-याच्या व्यक्तिगत कायदाप्रमाणे, दत्तक मुलाला नैसर्गिक मुलाचा दर्जा देणा-या दत्तविधानास कायदेशीर मान्यता भिळालेली असेल तर ते दत्तक मूल औरस मूल म्हणून समजण्यात येईल.)

टीप (२): या आदेशाच्या प्रयोजनासाठी "इतर कर्मचारी" या संज्ञेत

- अ) सर्व अनुदानप्राप्त शैक्षणिक संस्थांच्या प्राथमिक व भाष्यमिक शाळांतील पूर्णकालीन शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी,
- ब) कृषि व कृषितर विधापीठातील व तत्संलग्न महाविद्यालयांतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी,
- क) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक मभवा- ११८६/३९४/सेवा-१०, दिनांक १८ ऑगस्ट १९८६ मधील परिच्छेद ६ मध्ये उल्लेखिलेले इतर कर्मचारी (त्यांन सध्याची घरभाडेभत्याची योजना लागू असल्यास),
- ड) जिल्हा परिषदांचे कर्मचारी,
- इ) शासकीय अनुदानाच्या सहाय्याने घरभाडे भत्याची योजना लागू असलेले महानगरपालिका व नगर परिषदांमधील कर्मचारी,
- फ) विधापीठ अनुदान आयोगाच्या वेतनोनुसार वेतन घेणारे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी आणि
- ग) राज्य शासनाची घरभाडे भत्याची योजना लागू असलेले उर्वरित सर्व कर्मचारी समाविष्ट असतील.

८. घरभाडे भत्याची मागणी करतांना, कुटुंबात सर्वाधिक मूळ वेतन घेणारा शासकीय कर्मचारी/इतर कर्मचारी त्याच्या/तिच्या कार्यालयास नमुना - अ मधील प्रमाणपत्र तसेच कुटुंब समाविष्ट होणा-या इतर सर्व शासकीय कर्मचा-यांना/इतर कर्सचा-यांना ते काम करीत असलेले कार्यालयांनी दिलेली नमुना - ब मधील प्रमाणपत्रे सादर करील. कुटुंबात केवळ एकच शासकीय

कर्मचारी/इतर कर्मचारी समाविष्ट असेल तर तो/ती नमुना - क. मधील प्रमाणपत्र सादर करील
प्रमाणपत्राचे नमुने या शासन निर्णयासोबतच्या जोडपत्रात दिले आहेत.

वरीलप्रमाणे समुचित प्रमाणपत्र/प्रमाणपत्रे पुढील आर्थिक वर्षाच्या कालावधीसाठी घरभाडे
भत्याची मागणी करणा-या कर्मचा-याने प्रत्येक वर्षाच्या फेब्रुवारी महिन्यात आणि ज्या ज्या वेळे
प्रमाणपत्रान्वये पूर्वी प्रमाणित केलेल्या वस्तुस्थितीत बदल होत असेल त्या त्या वेळी सादर करावीत
नसेच, कर्मचा-याने त्याच्या प्रथम नियुक्तीच्या वेळेसही अशी प्रमाणपत्रे सादर करावीत.

३. वरील परिच्छेद-२ मध्ये नमूद केलेली समुचित प्रमाणपत्र/प्रमाणपत्रे घरभाडे भत्याची मागणी
करणा-या कर्मचा-याकडून सादर करण्यात आल्यानंतरच कार्यालय प्रमुख याबाबतची मागणी विचारां
घेईल.

४. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक ५) च्या कलम २४८ च्या परंतुकान्वये प्रदान केलेले अधिकार व त्यासंबंधीचे इत
सर्व अधिकार यांचा वापर करून शासन असाही आदेश देत आहे की जिल्हा परिषदांचे
कर्मचा-यांनाही हे आदेश लागू राहतील.

५. घरभाडे भत्ता देण्यासंबंधीच्या सध्याच्या इतर सर्व शर्ती तशाच लागू राहतील.

६. हे आदेश दिनांक ०१ फेब्रुवारी २००३ पासून अंमलात येतील.

७. या आदेशाची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

श. वि. लागवणकर
शासनाचे सह सचिव

प्रति -

महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई

महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.

महालेखापाल-३ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.

महालेखापाल-४ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर

अधिदान व लेखाअधिकारी, मुंबई

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.

राज्यपालांचे सचिव

मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.

उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव

सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक.

मंत्रालयीन सर्व विभाग

सर्व विभागीय आयुक्त.

मंत्रालयाच्या सर्व विभागाखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख

*प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.

*प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई.

*सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.

*सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई.

*प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

*सहसंचालक, ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ लोकल सेल्क-गवर्नमेंट, मुंबई.

शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२० प्रती)

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२० प्रती)

नगर विकास विभाग, युडी-१०, मंत्रालय, मुंबई (२० प्रती)

कृषि व पदुम विभाग (२० प्रती)

आदिवासी विकास विभाग (२० प्रती)

सिनियर रिसर्च ऑफीसर, पे रिसर्च युनिट, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय (व्यव विभाग), खोली क्र २६३, नॉर्थ ब्लॉक, नवी दिल्ली

संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.

मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई.

उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती

जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी हिशेब, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जिल्हा अहमदनगर.

जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी हिशेब, कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जिल्हा रत्नागिरी.

जनसंपर्क अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (२५ प्रती)

उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (२५ प्रती)

कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (४० प्रती)

५

संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (१०० प्रती)
 संचालक, तांत्रिक प्रशिक्षण, ढारा- तंत्र शिक्षण/ संचालक, मुंबई (२५० प्रती)
 सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी १० प्रती)
 सर्व विभागीय तंत्र शिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी १० प्रती)
 सर्व जिल्हा परिषदाचे शिक्षणाधिकारी
 आयुक्त, महानगरपालिका, नागपूर
 प्रशासकीय अधिकारी, पश्चिम महाराष्ट्रातील नगरपालिका शिक्षण मंडळे (पुणे/कोल्हापूर/सोलापूर या
 महानगरपालिकांची शिक्षण मंडळे यासह)
 भुख्य अधिकारी, सर्व नगरपालिका,
 कार्यकारी अधिकारी, कॅन्टोनमेंट बोर्ड, खडकी/देहू रोड/देवव्याली/अहमदनगर.
 सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
 संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक (१० प्रती)
 संचालक, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० प्रती)
 संचालक, आदिवासी संशोधन व शिक्षण संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
 आदिवासी यिकास आयुक्त, नाशिक
 सर्व विभागीय समाज कल्याण अधिकारी.
 अपर आयुक्त, आदिवासी उपयोजना, नाशिक/नागपूर
 सर्व समाज कल्याण अधिकारी, वर्ग-१
 सर्व आदिवासी कल्याण अधिकारी
 सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकान्मिकृत आदिवासी यिकास प्रकल्प.
 कुलसंघिय सर्व कृषि विद्यार्पीठे
 कुलसंघिय सर्व अकृषि विद्यार्पीठे
 अधिकृक, वेतन पथक, सर्व जिल्हे
 शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई (उत्तर, दक्षिण व पश्चिम विभाग)
 सर्व कन्या शाळा निरीक्षिका.
 सर्व जिल्हयाचे वरिष्ठ लेखा परीक्षक (शिक्षण विभाग)
 शिक्षण अधिकारी, बृहन्मुंबई महानगरपालेका.
 संचालक, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई.
 सर्व प्रावेशिक संचालक, नगरपालिका प्रशासन.
 यित्र विभागातील सर्व कार्यासने
 नियड नस्ती, यित्र विभाग-सेवा-५.

*पत्राने

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक घभाभ-१००१/प्र.क्र.८/सेवा-५, दिनांक ३१ जानेवारी २००१ चे सहपत्र

जोडपत्र

घरभाडे भत्याची मागणी करतांना, प्रथम नियुक्तीच्या वेळेस व त्यानंतर प्रत्येक वर्षी फेल्हूयारी/महिन्यामध्ये आणि ज्या ज्या वेळी या प्रमाणपत्रान्वये पूर्वी प्रमाणित केलेल्या वस्तुस्थितीत बदल होत असेल तेव्हा खाजगी निवासस्थानात राहणा-या * शासकीय / इतर कर्मचा-याने सादर करावयाच्या प्रमाणपत्रांचे नमुने :

नमूना -अ

(*शासकीय/इतर कर्मचा-यासोबत त्याच्या कुटुंबात समाविष्ट असणारा/असणारे शासकीय आणि/किंवा इतर कर्मचारी रहात असल्यास घावयाचे प्रमाणपत्र)

मी, श्री./ श्रीमती _____ (पदनाम) _____
 _____ (कार्यालय) _____ #_(पत्ता) _____

असे प्रमाणित *करतो/करते की सन २०---- - २०--- या आर्थिक वर्षात माझ्यासोबत *राहणारा/राहणारी आणि शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक घभाभ-१००१/प्र.क्र.८/सेवा-५, दिनांक ३१ जानेवारी २००१ च्या आदेशान्वये " इतर कर्मचारी " या संज्ञेत समाविष्ट असलेला कोणताही सदस्य किंवा शासकीय कर्मचारी असलेला माझ्या कुटुंबाचा सदस्य * तो/ती नोकरी करीत असलेल्या कार्यालयात घरभाडे भत्याची मागणी करणार नाही.

दिनांक

कर्मचा-याची सही

कृ.मा.पहा

नमूना - ब

(* शासकीय/इतर कर्मचा-यासोबत राहणा-या आणि त्याच्या कुटुंबात समाविष्ट असणा-या उर्द्धरित सर्व शासकीय आणि इतर कर्मचा-यांच्या कार्यालयांनी अशा प्रत्येक सदस्यासाठी स्वतंत्रपणे घावयाचे प्रभाणपत्र)

असे प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/श्रीमती _____ (पदनाम)

(कार्यालय) _____ #(#पत्ता) _____

यांनी सन

२०----- - २०----- या आर्थिक वर्षाच्या कालावधीसाठी घरभाडेभत्याची मागणी केलेली नसल्यामुळे त्यांना या कालावधीसाठी घरभाडेभता दिला जाणार नाही.

(कार्यालय प्रभुत्वाची सही)

नाव व पदनाम

कार्यालय/विभाग

नमूना - क

(* शासकीय / इतर कर्मचा-याने, त्याच्या सोबत अन्य शासकीय किंवा इतर कर्मचारी असलेला त्याच्या कुटुंबाचा सदस्य रहात नसल्यास घावयाचे प्रभाणपत्र)

मी श्री/श्रीमती _____ (पदनाम) _____

(कार्यालय) _____ असे प्रमाणित * करतो / करते की,

(अ) माझ्या सोबत राहणा-या आणि माझ्या कुटुंबाचा सदस्य असलेल्या व्यक्तींमध्ये कोणताही कर्मचारी, शासकीय कर्मचारी किंवा शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक घभाभ-१००१/प्र.क्र.८/सेवा-५, दिनांक ३१ जानेवारी २००१ च्या आदेशात नमूद "इतर कर्मचारी" या संज्ञेत समाविष्ट असलेला कर्मचारी नाही.

(ब) माझ्या सोबत कुटुंबाचा सदस्य असलेला कोणताही शासकीय कर्मचारी किंवा शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक घभाभ-१००१/प्र.क्र.८/सेवा-५, दिनांक ३१ जानेवारी २००१ च्या आदेशान्वये "इतर कर्मचारी" या संज्ञेत समाविष्ट असलेला कर्मचारी रहात नाही.

दिनांक

कर्मचा-याची सही

येथे संपूर्ण पत्ता नमूद करावा.

* नको असलेला मजकूर खोडावा.

Grant of House Rent Allowance to the
employee drawing basic pay higher
than any other member/s of the family of
Government and other employees living
in the same private accommodation -----

**Government of Maharashtra
Finance Department**

**Government Resolution No. घभा०-1001/CR 8/SER-5
Mantralaya, Mumbai 400 032
Date: 31 January 2001**

Read:-

- (1) **Government Resolution, Finance Department ,
No.CPA 1457/S-6, date 15 April 1959**
- (2) **Government Resolution, Finance Department ,
No.CPA 1469/425-Eighteen, date 29 May 1970**
- (3) **Government Resolution, Finance Department ,
No. मध्या०-1186/394/SER-10, date 18 August 1986**
- (4) **Government Resolution, Finance Department ,
No. RPS 1287/643/SER-10, date 25 April 1988**

Government Resolution

The question of grant of House Rent Allowance to the employee drawing higher basic pay than any other member of the family of a Government employee/other employee living in the same private accommodation was under consideration of the Government. In supersession of all the provisions contained in the orders issued in this regard, Government is now pleased to direct as under :

1. If in a family living in the same private accommodation --
  - (a) one or more members are Government employees or
  - (b) one or more members are other employees or
  - (c) one or more members are Government employees and one or more members are other employees,

३०

then in all the above- mentioned types of cases, House Rent Allowance shall be admissible only to the employee who draws basic pay higher than that of any other member of the family.

Note (1): For the purpose of these orders, "Family" means wife/husband, as the case may be, legitimate children, step children, mother and father of the Government/other employee.

(An adopted child shall be considered to be a legitimate child if, under the personal law applicable to the Government/other employee, adoption is legally recognised as conferring on it the status of a natural child).

Note (2): For the purpose of these orders the term "Other employees" shall include

- (a) full-time teaching and non-teaching staff of Primary and Secondary Schools of aided educational institutions,
- (b) teaching and non-teaching staff of Agricultural and Non-Agricultural Universities and affiliated colleges,
- (c) other employees mentioned in paragraph 6 of Government Resolution, Finance Department, No. मम्पा-1186/394/SER-10, date 18 August 1986 (if the present scheme of House Rent Allowance is applicable to them),
- (d) employees of Zilla Parishads,
- (e) employees of Municipalities and Nagar Parishads to whom the House Rent Allowance scheme is applicable with Government grants,
- (f) teaching and non-teaching staff drawing pay in the U.G.C.scales of pay and
- (g) all other employees to whom Government House Rent Allowance scheme is made applicable.

2. While preferring claim for House Rent Allowance, the Government employee/other employee drawing the highest basic pay in the family shall submit to his/her office, a certificate in form A as also a certificate in form B issued by the offices in which all other Government employees/other employees

included in the family are employeed. If the family includes only the Government employee/other employee, he/she shall submit the certificate in form C. Forms of these certificates are enclosed in the annexure to the Marathi version of this resolution.

While preferring his/her claim for House Rent Allowance for the next financial year, an employee shall submit certificate/s appropriate as above in the month of February each year or whenever there is a change in the circumstances certified earlier. An employee shall also submit such certificates at the time of his/her first appointment.

3. The Head of Office shall take into consideration the claim for House Rent Allowance of an employee only after the submission of appropriate certificate/s mentioned in paragraph 2 above.

4. In exercise of the powers conferred under the proviso to section 248 of the Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Samitis Act, 1961 (Mah.V of 1962) and all other powers enabling it in that behalf, Government is also pleased to direct that these orders should also be made applicable *mutatis mutandis* to the Zilla Parishad employees.

5. All other conditions at present applicable to the grant of House Rent Allowance shall continue to apply.

6. These orders shall come into effect from 01 February 2001.

By order and in the name of Governor of Maharashtra,

S. V. Lagwankar
Joint Secretary to Government

* * * * *